

Minjastofnun
Íslands

Lok vettvangsrannsóknar

Eyðublaði þessu skal skila inn útfylltu til Minjastofnunar Íslands strax að lokinni vettvangsrannsókn, þ.e. leyfisháðum fornleifarannsóknum. Útfylltu eyðublaði skal senda rafrænt á postur@minjastofnun.is. Litið er á þessi gögn sem opinbert plagg sem er öllum aðgengilegt.

1. Grunnupplýsingar

A. Leyfisnúmer	
B. Leyfishafi	
C. Heiti rannsóknarverkefnis	
D. Vettvangsrannsókn hófst	
E. Vettvangsrannsókn lauk	
F. Dagsetning eyðublaðs	

2. Starfsmenn

	Fjöldi	Mannmánuðir
A. Fornleifafræðingar		
B. Aðrir sérfræðingar		
C. Nemar		
D. Aðrir		
E. Alls		

3. Rannsókn

A. Tegund rannsóknar	
B. Aðferð	

4. Forvarsla

A. Yfirumsjón með forvörslu (nafn)	
B. Stofnun/fyrirtæki	
C. Safnnúmer Þjóðminjasafns	

Lok vettvangsrannsóknar

5. Gögn

	Fjöldi/Magn/Eining
A. Magnfundur	
B. Stakur fundur	
C. Líkamsleifar	
D. Sýni	
E. Teikningar	
F. Ljósmyndir	

6. Grisjunarstefna

--

7. Meginniðurstaða vettvangsrannsóknar (stuttur íslenskur texti)

8. Meginniðurstaða vettvangsrannsóknar (stuttur enskur texti)

9. Rannsóknaráætlun

A. Stóðst upphafleg rannsóknaráætlun?	
B. Ef nei, hverju þurfti að breyta?	

10. Skráning. Hvernig var staðið að skráningu gagna?

--

11. Frágangur svæðis, stutt lýsing

--

12. Áframhald

Ætlar rannsóknaraðili að sækja um leyfi til rannsóknar á sama stað að ári liðnu?	
--	--

13. Mynd

Með skal fylgja góð yfirlitsmynd af rannsóknarsvæði í jpg/tif í minnst 200-300 punkta upplausn. Eftirfarandi upplýsingar skulu fylgja með:

Ljósmyndari	
Dagsetning	
Myndatexti	

14. Athugasemdir rannsóknaraðila

--

Skýringar með eyðublaði

1. Grunnupplýsingar

A. Leyfisnúmer: Minjastofnun Íslands gefur leyfisnúmer á rannsókn þegar leyfi til rannsóknarinnar er veitt.

B. Leyfishafi: Sá sem sótti um og fékk leyfi til rannsóknar hjá Minjastofnun Íslands.

C. Heiti rannsóknarverkefnis: Heiti verkefnis sem gefið var upp í umsókn til leyfis.

D. Vettvangsrannsókn hófst: Dagsetning upphafs rannsóknar á vettvangi (d.m.áááá).

E. Vettvangsrannsókn lauk: Dagsetning lok rannsókna á vettvangi (d.m.áááá).

F. Dagsetning eyðublaðs (d.m.áááá).

2. Starfsmenn

A. Fjöldi fornleifafræðinga og mannmánuðir sem unnu við rannsóknina á vettvangi.

B. Fjöldi annarra sérfræðinga og mannmánuðir sem unnu við rannsóknina á vettvangi.

C. Fjöldi nema og mannmánuðir sem unnu við rannsóknina á vettvangi.

D. Fjöldi annarra og mannmánuðir sem unnu við rannsóknina á vettvangi.

E. Fjöldi starfsmanna og mannmánuða alls.

3. Rannsókn

A. Tegund rannsóknar

Björgunar-rannsókn	Kerfisbundin fornleifafræðileg rannsókn á fornleifum sem eru í hættu vegna ágangs náttúrunnar eða hafa komið óvænt upp vegna jarðrasks. Yfirleitt unnin í kapp við tímann og með takmarkað ráðstöfunarfé.	Rescue research	Archaeological activities carried out when archaeological remains, the existence of which was previously unknown or had not been foreseen, are found during the development of works or are under a threat of natural hazard. Usually done under strict time constraints and limited budget.
Framkvæmdar-rannsókn	Kerfisbundin fornleifafræðilega rannsókn á fornleifum sem ákveðið hefur verið aðrannsaka vegna framkvæmda. Yfirleitt unnin innan strangs tímaramma og kostnaðaráætlunar	Contract excavation	Controlled investigation, recording and removal of archaeological deposits under threat of destruction from major public/private projects. Usually done under strict time constraints.
Vísindarannsókn	Kerfisbundin fornleifafræðileg rannsókn á völdum stöðum. Við vísindalegar rannsóknir er viðfangsefnið valið í samræmi við fyrirfram skilgreinda vísindalega áætlun eða spurningu.	Scientific research	Controlled investigation, recording and removal of archaeological deposits in targeted areas in order to answer specific questions relating to a particular archaeological site or landscape.
Eðli og umfang	Könnun, yfirleitt gerð af minjavörslunni, til að meta eðli og umfang fornleifa eða lausa funda sem koma óvænt upp eða meta þarf vegna frekari ákvörðunar-töku.	Trial excavation	Specific excavations (by manual or mechanical means) intended to verify the existence, and understand the nature and extent, of archaeological sites.
Framkvæmdar-eftirlit	Eftirlit með framkvæmdum sem gætu mögulega skaðað fornleifar á tilteknu svæði. Minjar sem koma í ljós eru skráðar og fundur-inn tilkynntur til Minjastofnunar Íslands sem metur hvað skuli gera í framhaldinu.	Watching brief	A formal programme of observation and investigation conducted during any operation carried out for non-archaeological reasons that may damage archaeological deposits. If archaeological remains are found during the operation they are recorded and made known to Minjastofnun Íslands/Cultural Heritage Agency of Iceland which evaluate the situation.

Lok vettvangsrannsóknar

B. Aðferð

Könnunar-skurðir	Skurðir, handgrafnir eða vélgrafnir, grafnir með fornleifafræðilegum aðferðum, í þeim tilgangi að meta tilvist, eðli, varðveislu, aldur og umfang fornleifa	Trial trench	Archaeologically excavated trench, either hand of machine dug, as part of sampling programme to evaluate the presence/absence, nature, preservation, age and extent of any buried archaeological features.
Borun	Könnun gerð með því að bora í jörðina með grönnum bor í þeim tilgangi að fá t.d. upplýsingar um tilvist mannvistar, lög og samhengi jarðlaga og/eða söfnun borkjarnasýna.	Coring	Type of survey involving the drilling of deep and narrow shafts in the ground used to describe deposits, understand stratigraphy and collect cores samples.
Uppgröftur	Kerfisbundin raskandi vettvangsrannsókn á tilteknu svæði á landi eða neðansjárvar þar sem jarðlög og manngerð form eru könnuð, skráð og túlkuð með aðferðum fornleifafræðinnar auk söfnun gripa og sýna.	Excavation	Controlled intrusive fieldwork which examines, records and interprets archaeological deposits, features and structures and, as appropriate, retrieves artefacts and ecofact remains within a specified area or site on land, inter-tidal zone or underwater.
Lausa fundur	Óskipulögð könnun eða óvænt uppgötvun fornleifa, gripa, líkamsleifa, t.d. af hendi almennings eða vegna framkvæmda sem unnar eru án framkvæmdaeftirlits.	Casual observation	The unplanned observation of archaeological features or the recovery of artefacts of interest, for example either random finds by members of the public or the unplanned observation of archaeological features during the course of unmonitored developments.
Fjarkannanir	Könnun þar sem leit af fornleifum á yfirborði er gerð í nokkurri fjarlægð, til dæmis þegar ljósmyndun eða önnur skráningartæki er notuð um borð á flugtæki eða skipi/köfunarbát.	Remote sensing	Survey using photographic or other recording equipment mounted on or used from either an aircraft or other airborne vehicle or a maritime vessel/submersible craft.
Jarðeðlisfræðileg rannsókn	Kortlagning fornleifa á yfirborði (lands eða sjávarbots) með ýmsum jarðeðlisfræðilegum mælingum. Algengast er að nota viðnámsmælingar, segulmælingar, jarðsjármælingar, hliðarsónar og mælingar á rafsegulbylgjuleiðni.	Geophysical survey	Ground-based or marine subsurface mapping of archaeological features using different sensing technologies. Most commonly applied are magnetometers, electrical resistance meters, ground penetrating radar, side scan sonar, and electromagnetic conductivity.

4. Forvarsla

A. Yfirumsjón með forvörslu. Nafn þess sem hefur yfirumsjón með forvörslu í rannsókninni.

B. Stofnun/Fyrirtæki. Heiti fyrirtækis/stofnunar sem umsjónaraðili forvörslu vinnur hjá ef það á við.

C. Safnnúmer Þjóðminjasafns: Safnnúmer sem leyfishafi fékk úthlutað af Þjóðminjasafni Íslands og fylgja á öllum gögnum sem fara til safnsins.

5. Gögn

Upplýsingar um það magn gagna sem orðið hefur til vegna rannsóknarinnar á vettvangi, sérstaklega í uppgroftum. Skilningur er á því að þetta er ekki endanleg tala en skráning fundar- og sýnanúmera og skráning ljósmynda/teikninga ætti að gefa nokkuð góða mynd af magninu.

Lok vettvangsrannsóknar

Jarðfundnir hlutir eða fundir flokkast í fjóra þætti:

Magnfundur	Fundir sem finnast oft saman í töluverðu magni og kalla ekki á sérstaka meðhöndlun eða stýringu á aðstæðum í geymslu.	Bulk finds	Finds that often occur in quantity, and do not require special treatment or closely controlled storage conditions.
Stakur fundur	Einnig þekkt sem skráður fundur. Þessir hlutir þarfnast yfirleitt stýringu á aðstæðum í geymslu og/eða nákvæmari skráningu.	Small finds	(Sensitive finds or registered finds). These usually require controlled storage conditions, and/or more detailed recording procedures, in situ or after collection; examples include ancient glass, leather, metalwork, textile, worked bone, worked flint and wood.
Líkamsleifar	Meðhöndlun líkamsleifa kallar oft á tíðum á sérstaka meðhöndlun og ekki síst nærgætni rannsakanda	Human remains	These require specific treatment in accordance with national standards and legislation.
Sýni	Hér er oft um að ræða afurðir af greiningu á rannsóknarstofu, umhverfissýni o.s.frv.	Materials recovered from scientific sampling	These are often the product of laboratory analysis, eg environmental remains, thin-sections, microfossil slides.

(Byggt á Brown, Duncan H.: *Archaeological Archives. A guide to best practice in creation, compilation, transfer and curation.* AAF, London, 2007).

Að auki þurfa að koma fram upplýsingar um fjölda ljósmynda (í dag er það í flestum tilvikum stafrænar myndir) og fjölda teikninga. Þeir sem eingöngu gera uppdrætti með alstöð setja ekki fram upplýsingar um fjölda.

6. Grisjunarstefna. Hvaða áætlun eða stefnu hefur rannsakandi um grisjun á jarðfundnum hlutum? Ætlar rannsakandi að safna og skila inn öllu sem kemur upp í uppgreftinum eða er hann með einhverja fyrirfram skilgreina stefnu um hverju hann vill farga og hverju hann vill halda.

7. Meginniðurstaða vettvangsrannsóknar. Hverjar voru helstu uppgötvanir vettvangsrannsóknarinnar. Stuttur hnitmiðaður texti á íslensku sem nota má til kynningar á rannsókninni á heimasíðu Minjastofnunar.

8. Meginniðurstaða vettvangsrannsóknar. Hverjar voru helstu uppgötvanir vettvangsrannsóknarinnar. Stuttur hnitmiðaður texti á ensku sem nota má til kynningar á rannsókninni á heimasíðu Minjastofnunar.

9. Rannsóknaráætlun

A. Stóðst upphafleg rannsóknaráætlun? Já eða nei.

B. Ef nei, hverju þurfti að breyta? Stuttur texti. Ef breytingarnar eru umtalsverðar þarf að hafa samband við Minjastofnun Íslands á meðan á rannsókninni stendur.

10. Skráning. Hvernig var haldið utan um skráningu? Hvaða skráningarkerfi var notað, hvers konar gagnagrunnur og með hvaða hætti verður skráningargögnum skilað inn?

11. Frágangur svæðis. Stutt lýsing á því hvernig gengið var frá rannsóknarsvæði.

12. Áframhald. Ætlar rannsóknaraðili að sækja um leyfi til rannsókna á sama stað að ári liðnu? (Já; Nei; Óákveðið).

Lok vettvangsrannsóknar

13. Mynd. Með skal fylgja góð yfirlitsmynd af rannsóknarsvæði í jpg/tif í minnst 200-300 punkta upplausn. Upplýsingar um ljósmyndara og dagsetningu myndatökunnar þarf að senda með ásamt stuttum myndatexta.

14. Athugasemdir rannsóknaraðila. Atriði sem rannsóknaraðili vill koma á framfæri við Minjastofnun Íslands á þessu tímapunkti.